

ΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Θεόφιλος Μπασγιουράκης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Άννα Καλαϊτζή

ΣΤΟΝ ΑΝΩ ΣΤΑΥΡΟ

Τρεις μήνες μετά την ανάβαση στον **Σμόλικα**, στα **2637** μ. της κορυφής του, οι μνήμες διατηρούνταν ακόμη ζωντές. Έτσι, όταν άκουσα από την Άννα το υψόμετρο του βουνού που πρότεινε ν' ανεβούμε, το σχολιό μου ήταν σχεδόν ειρωνικό.

- *Τόσο ψηλά θ' ανεβούμε; Στα 860 μέτρα; Μα, αυτό είναι σχολική εκδρομή για παιδιά Δημοτικού.*

Μερικές μέρες μετά αναγκάστηκα ν' αναθεωρήσω τις αρχικές μου εκτιμήσεις. Γιατί, ένα ταπεινό - σε ύψος - βουνό της ΒΑ Χαλκιδικής, κατάφερε να με κρατήσει πολλές ώρες ευτυχισμένο δέσμιο, όχι μόνον των απαιτητικών του διαδρομών αλλά και της ανείπωτης φυσικής του μορφιάς.

ΑΝΩ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΟΥΝΟ

Ο **Στράτος Γκλεζάκης**, Πρόεδρος του Φ.Ο.Σ. Σταυρού (1) ανέλαβε με μεγάλη προθυμία να γίνει ο ξεναγός μας στην ορεινή χώρα του Άνω Σταυρού.

- *Δεν κάνω μόνον για τον τόπο μου. Κι εγώ ο ίδιος, αισθάνομαι μέγιστη ευχαρίστηση όταν περιπλανιέμαι στο βουνό. Είμαι βέβαιος, πως την ίδια χαρά θα νιώσετε κι εσείς στο Στρατονικό.*

Είναι ο μακρόστενος ορεινός όγκος, που εκτείνεται από τα δυτικά της Στρατονίκης ως τη Ρεντίνα και τον Σταυρό. Εκεί, το πυκνοδασωμένο βουνό υιοθετεί την τοπική ονομασία «**Σουγλιάνι**», από την ομώνυμη κορυφή. Είναι η κορυφή, το χαμηλό υψόμετρο της οποίας είχε προκαλέσει τα όχι και τόσο κολακευτικά σχολιά μου.

Ένα ήπιο πρωινό, στα τέλη του Νοέμβρη, ο Στράτος μάς καλωσορίζει στο κέντρο του παραθαλάσσιου, του «Κάτω»

Σταυρού. Διασχίζουμε τον οικισμό και σε λίγα λεπτά φτάνουμε στο υψηλότερο σημείο του. Εδώ βρίσκεται το καφέ - εστιατόριο «**Αγγάντι**», που με την κορυφαία του θέση δικαιώνει απόλυτα την ονομασία του. Στην είσοδο του χώρου στάθμευσης συναντάμε μια καλαισθητη πινακίδα του Φ.Ο.Σ. Σταυρού. Έχει

(1) Είναι ο Φυσιολατρικός Ορειβατικός Σύλλογος του Σταυρού Χαλκιδικής, που ξεκίνησε την λειτουργία του το 2011.

Απ' τα ψηλώματα του Άνω Σταυρού αγναντεύουμε χαμηλά τον Στριμονικό κόλπο και τον Σταυρό

αποτυπωμένο το σκαρίφημα της ορεινής περιοχής και των πέντε σηματοδοτημένων διαδρομών, αριθμημένων από 1 έως 5.

- Θα ακολουθήσουμε αρχικά την διαδρομή 3, προς Παλιόχωρα, λέει ο Στράτος. Τη συνέχεια θα την αποφασίσουμε ανάλογα με το ενδιαφέρον και τις δυνάμεις μας.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ 3 - ΑΝΗΦΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΠΑΛΙΟΧΩΡΑ

10:15'. Αναχωρούμε από το «Αγνά-ντι». Το υψόμετρο της αφετηρίας είναι **90** μέτρα. Ακολουθούμε το μονοπάτι με τον αριθμό «**3**». Είναι εμφανέστατο

Βρύα

Ένα ξερό πλατανόφυλλο στροβιλίζεται από ψηλά και ακουμπάει απαλά στο συμπαγές στρώμα των βρύων, που καλύπτουν έναν πεσμένο κορμό. Σύμφωνα με την βιολόγο Ειρήνη Απλαδά, τα βρύα ανήκουν σε μια πρωτόγονη κατηγορία φυτών, τα βρυόφυτα. Δεν έχουν ρίζες αλλά λεπτές ριζοειδείς δομές, που χρησιμεύουν στην προσκόλληση και απορρόφηση νερού. Βρίσκονται σε βράχους, στο έδαφος σε δέντρα και πεσμένους κορμούς και συνήθως, σε περιοχές υγρές. Υπάρχουν όμως και είδη, που αντέχουν σε ακραίες περιβαλλοντικές συνθήκες, σε ερήμους, στην Αρκτική και Ανταρκτική. Παγκοσμίως ο αριθμός των βρυόφυτων υπολογίζεται σε 14-15.000 είδη.

με μέτριες κλίσεις και έδαφος φιλικό. Η σήμανσή του είναι πυκνή, με κιτρινοκόκκινο χρώμα σε πέτρες και κορμούς.

Κυριαρχούν γύρω μας πουρνάρια, ρείκια, κέδρα, αριές και κουμαριές. Δίπλα μας κυλάει ήσυχο ρεματάκι με πλατάνια και λιγοστό νερό.

Σταδιακά η βλάστηση εμπλουτίζεται με τα πολύχρωμα φυλλώματα βαλανιδιών, γάβρων, καστανιών και φλαμουριών. Σημαντική στην χρωματική παλέτα είναι και η συνεισφορά των πλατανιών. Πού και πού εμφανίζεται κάποιος φράξος, με τα ωσειδή λεπτεπίλεπτα φυλλαράκια του σε χρώμα ανοιχτό μπορντώ. Στη σκιά του δάσους η πρωινή ψύχρα είναι αισθητή. Μα και το παχύ στρώμα των ξερόφυλλων στο χώμα είναι μουσκεμένο από την υγρασία της νύχτας. Οι συνθήκες είναι αυθεντικές φθινοπωρινές.

- Ίσως θα εκπλαγείτε αν το ακούσετε, αλλά αυτός ο τόπος ανήκει σε ιδιώτη, εξηγεί ο Στράτος. Η συνολική έκταση όλου αυτού του βουνίσσιου τσιφλικιού φτάνει τα **17.000 στρέμματα**. (2) Που, εκτός από την πολυποίκιλη χλωρίδα φιλοξενεί και πολύ ενδιαφέρουσα πανίδα από αγριογούρουνα, λύκους, αλεπούδες, ακόμα και τσακάλια.

10:55'. Σε 40' - με πολλές στάσεις και χαλαρό ρυθμό- βγαίνουμε σε δασικό δρόμο, σε υψόμετρο **190** μόλις μέτρων. Τον διασχίζουμε λοξά και ξαναβρίσκουμε το μονοπάτι προς Παλιόχωρα, με κατεύθυνση Ν - ΝΔ. Λίγο πιο πάνω συναντάμε ωραίο ξύλινο γεφυράκι και παγκάκι.

- Το παγκάκι έχει εγκατασταθεί σε σημείο στρατηγικό, παρατηρεί ο Στράτος. Σε λίγο αρχίζει ανηφοράκι.

Στην πραγματικότητα είναι ένα μονοπάτι, που εξαιτίας της πολύ έντονης κλίσης του, είναι εξοπλισμένο από τον Φ.Ο.Σ. Σταυρού με καλοκατασκευασμένα σκαλοπάτια από χοντρόκλαδα καστανιάς. Αρχίζω να τα μετρώ. Είναι απότομα και

(2) Σύμφωνα με τον Αθανάσιο Μπακαλούδη, στο βιβλίο του "ΣΥΛΛΟΣ ΠΕΔΙΩΝ", το τεράστιο αυτό ορεινό τσιφλίκι ανήκε αρχικά στον Τούρκο Μαντέμ Αγά και στους κληρονόμους του, μετά σε κατοίκους των Βρασών και του Σταυρού, που για να εξοφλήσουν δανειακές τους υποχρεώσεις το πούλησαν σε τέσσερις πλούσιες οικογένειες της περιοχής. (Οικονόμου, Αδαμίδη, Δόικου και Χατζή)

Πυκνή σήμανση και υποστήριξη των ολισθηρών πρανών με κορμούς. Ο Φ.Ο.Σ. Σταυρού φροντίζει με τον καλύτερο τρόπο την πανέμορφη φύση του τόπου.

για τους απροπόνητους - αρκετά κουραστικά. Κάποτε τελειώνουν. Η αρίθμηση σταματάει στα **130**. Στάση για μερικές ανάσες. Είναι απαραίτητη. Μετά τις Δρακόλιμνες του Σμόλικα και της Τύμφης, έχουμε αρκετό καιρό να βγούμε στο βουνό. Το μονοπάτι συνεχίζει ηπιότερο τώρα, πάντα καλυμμένο με ξερόφυλλα. Να όμως, που ανάμεσα στα μεγάλα λογοχειδή φύλλα της καστανιάς, αρχίζουν ν' αναμειγνύονται και κάποια πολύ μικρότερα, καφετιά και ωσειδή. Είναι φυλλαράκια οξυάς. Που κάνει την εμφάνισή της, ανάμεσα στις βλανιδιές και καστανιές, ήδη από το υψόμετρο των **300** μ. ! Είναι μία από τις σπάνιες περιπτώσεις, που συναντάμε σε τόσο χαμηλό υψόμετρο οξυάς.

12:10'. Είμαστε σε υψόμετρο 410 μ. Καινούργια σκαλοπάτια. Παρατηρούμε την υλοτόμηση των καστανιών, με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίνεται η δυνατότητα να φυτρώνουν πολλά ταυτόχρονα νέα δέντρα σε αναπλήρωση των κομμένων.

12:25'. Δύο ώρες και 10' μετά την αναχώρησή μας (με πολλές, βέβαια, στάσεις

και χαλαρό ρυθμό) φτάνουμε στη θέση "**Παλιόχωρα**", σε υψόμετρο **465** μ. Υπάρχει όμορφη καλυβούλα και πηγή νερού.

- Εδώ τελειώνει το μονοπάτι «3», αναγγέλλει ο Στράτος. Από εσάς εξαρτάται αν θα επιστρέψουμε από τον ίδιο δρόμο ή θα ακολουθήσουμε την μακρύτερη και πολύ πιο κουραστική κυκλική διαδρομή.

- Τα χαρακτηριστικά της ποια είναι ;

- Απευθύνεται σε απαιτητικούς φυσιολάτρεις και πεζοπόρους. Είναι γεμάτη με εικόνες απaráμιλλης ομορφιάς.

Ήταν δυνατόν ν' αρνηθούμε την πρόσκληση μιας τέτοιας διαδρομής ; Πριν ξεκινήσουμε, χαλαρώνουμε για λίγο στο παγκάκι, πάνω απ' τη βρυσούλα. Ήπιος, ωραίος καιρός και θέα εξαιρετική: απέναντί μας στα Β-ΒΔ το κατάφυτο **Κερδύλιον** όρος. Πίσω από την ανατολική του άκρη διακρίνεται το **Μενοίκιο**, ενώ πίσω από την δυτική το πανύψηλο και χιονισμένο -ήδη- **Μπέλλες**. Μια πινακίδα προς τα ΒΑ δείχνει την διαδρομή «4», που καταλήγει σε υψόμετρο **655** μ. στην κορυφή του **Προφήτη Ηλία**, μέσα από πολύχρωμες πλαγιές.

Για τον προσεκτικό παρατηρητή ο φθινοπωρινός περίπατος στο δάσος μπορεί να αποκαλύψει έναν συναρπαστικό μικρόκοσμο, με απίστευτο καταίγισμό χρωμάτων και σχημάτων. Συμμετέχουν ένα μανιτάρι του

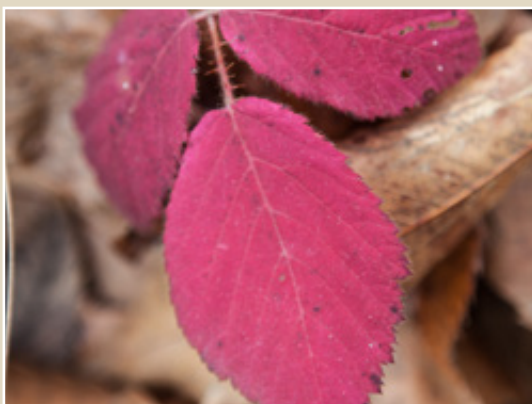
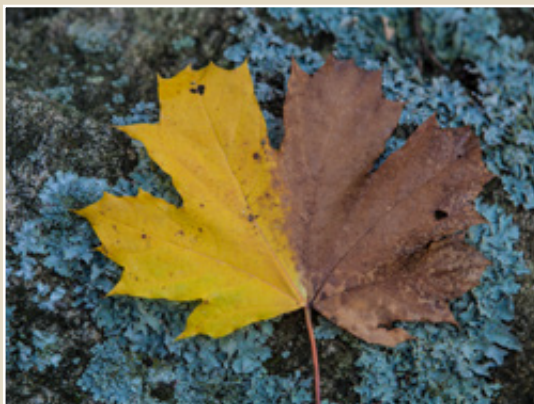
Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΑΚΟΠΕΤΡΑΣ

12:45'. Η χαλάρωση στο παγκάκι της Παλιόχωρας παίρνει τέλος. Ακολουθούμε την πινακίδα με την διαδρομή «2» που κατευθύνεται Δ - ΝΔ προς **Κορακόπετρα**. Πίσω μας, στο βάθος του ΝΑ θαλάσσιου ορίζοντα, ορθώνεται ο αυστηρός όγκος του **Άθω**, με τα **2.033** μ. της οξυγώνιας κορυφής του. (3) Για ένα 10λεπτο βαδίζουμε σε φαρδύ δασικό δρόμο, που

οι διακλαδώσεις του οδηγούν προς **Ολυμπιάδα** και **Βαρβάρα**.

12:55'. Συναντάμε δεξιά μας το ανηφορικό μονοπάτι προς Κορακόπετρα, που εισχωρεί μέσα σε δάσος δρυός, καστανιάς και λίγο αργότερα, οξυάς. Βυθίζονται τα βήματά μας μαλακά στο παχύ χαλί, που τόσο περίτεχνα έχει υφάνει η φύση του φθινοπώρου με τα ξερόφυλλα του δάσους. Ήπιες κλίσεις, ανηφοριές και κατηφοριές. Βαλανιδιές, καστανιές, φράζοι, σφενδάμια και οξυές.

(3) Ένα εξαιρετικό άρθρο, με την ανάβαση στην κορυφή, περιλαμβάνεται στο ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ, τεύχος 65, ΣΕΠΤ-ΟΚΤ 2008

είδους *Macrolepiota procera*, φύλλα δρυός και καστανιάς, σφένδαμου και πλατανιών, φράξου και αβανσι-
νιάς. Mas χαρίζουν τα υπέροχα χρώματά τους, πριν μαραζώσουν από τα κρύα του χειμώνα.

Macrolepiota procera

Η Μακρολεπιότα η ψηλή (*Macrolepiota procera*) είναι ένα από τα συνηθέστερα, νοστιμότερα και πιο δημοφιλή άγρια μανιτάρια της Ελλάδας. Ανάλογα με την περιοχή μπορούμε να το συναντήσουμε από Απρίλιο έως Δεκέμβριο σε δάση, ξέφωτα, βοσκοτόπια και θαμνότοπους. Το καπέλο του μπορεί να φτάσει σε διάμετρο τα 10-30 εκατοστά και το πόδι του επίσης τα 10-30 εκατοστά. (Στοιχεία από Γ. Κωνσταντινίδη, "ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ, φωτογραφικός οδηγός Μανιταροσυλλέκτη)

*Παχύ φυσικό χαλί και ξερόφυλλο πλατάνου με
διχρωμία εκπληκτική.*

Lowepro®

Ένας καταγίσιμος χρωματικών τόνων κίτρινων, καφέ, μπορντώ και πορτοκαλί, διακοσμού με πληθωρική ομορφιά έδαφος και κλαδιά. Να λοιπόν, που αυτό το χαμηλό, άσημο και άγνωστο -στους πολλούς- όρος Στρατονικό μάς χαρίζει σπάνιες περιπατητικές στιγμές. Που προορίζονται να γίνουν ακόμη ωραιότερες, όπως υποστηρίζει ο Στράτος.

13:15'. Μισή ώρα μετά την αναχώρησή μας από την Παλιόχωρα ο ανήφορος

τελειώνει, τα δέντρα αραιώνουν, ο ορίζοντας ξανοίγει. Και αποκαλύπτει χαμηλά ένα θέαμα τόσο γοητευτικό, τόσο γενναίο-όδωρο, που μας κάνει ν'αναρωτιόμαστε πότε για τελευταία φορά είχαμε απέναντί μας κάποιο τοπίο εξίσου αρμονικό, ειδυλλιακό και συμμετρικό. Είναι η συναρπαστική κάτωψη των διαδοχικών οικισμών του Σταυρού, των Βρασμών και της Ασπροβάλτας στην αρχοντική καμπύλη του Στρυμονικού ή κόλπου του Ορφανού.

Ένας απέραντος και ποικιλόμορφος ορίζοντας αποκαλύπτεται από τα ύψη της Κορακόπετρας. Είναι η ωραιότερη ανταμοιβή της ανάβασης ως εδώ.

Κορακόπετρας, σε υψόμετρο **590** μόλις μέτρων. Εδώ, λοιπόν, 500 μ. ψηλότερα από την αφετηρία της διαδρομής μας, ανακαλύπτουμε έναν τόπο, που θα 'ταν ευτυχισμένος να γνωρίσει κάθε αυθεντικός φυσιολάτρης ή ορειβάτης.

Στην άκρη του βράχου της Κορακόπετρας είναι γαντζωμένος ένας κέδρος, που είν' αδύνατον να κρύψει την ηλικία του. Στον στριφογυριστό, σκληροτράχηλο κορμό του είναι γερά στερεωμένος ένας ιστός από σωλήνα γαλβανιζέ. Στην κορυφή του κυματίζει μια ολοκαίνουργια ελληνική σημαία.

- Ανεβαίνουμε συχνά και φροντίζουμε να είναι πάντα σε καλή κατάσταση η σημαία μας, λέει ο Στράτος, γιατί το σημείο είναι πολύ εκτεθειμένο στο βοριά.

ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΟΞΥΑΣ

Θα μπορούσαν να κρατήσουν για ώρες το αγνάντεμα κι η απόλαυση, οπτική και αισθητική. Έναν τέτοιο μεγαλειώδη ορίζοντα δύσκολα τον εγκαταλείπει κανείς. Ο χρόνος, ωστόσο, κυλάει γοργά, η διάρκεια της μέρας στα τέλη του Νοέμβρη είναι, δυστυχώς, πολύ μικρή.

13:40'. Αποχωριζόμαστε την Κορακόπετρα με βαρειά καρδιά. Το πολύχρωμο, γλυκύτατο μονοπάτι κατηφορίζει απαλά. Σε πολλά σημεία προβάλλει το χώμα κάτω από τα φύλλα, ανασκαμμένο από γουρούνια. Βρύα καταπράσινα καλύπτουν πέτρες και κορμούς.

14:10'. Φτάνουμε στο ρυάκι "**Κρουονέρι**". Που, παρά το λιλιπούτειο μέγεθος του έχει, σ' όλη τη διάρκεια του έτους παγωμένο και αμόλυντο νερό από τα έγκατα του δάσους οξυάς και καστανιάς. Ξεδιψάμε και γεμίζουμε τα παγούρια μας.

Στη συνέχεια συναντάμε ανεβοκατεβάσματα με κλίσεις φιλικές αλλά και

Την θαλάσσια απεραντοσύνη, ωστόσο, διακόπτει στον μακρινό Α-ΒΑ ορίζοντα ένα πελώριο ορεινό τόξο, που σχηματίζουν μερικά από τα πιο φημισμένα βορειοελλαδίτικα βουνά: η οροσειρά της Ροδόπης στο βάθος και, εγγύτερα, το Παγγαίο, το Φαλακρό, ο Όρβηλος, το Μενοίκιο και το Μπέλλες.

Και όλα αυτά, όχι από την πανύψηλη κορυφή κάποιου διάσημου βουνού, αλλά από τον βράχινο εξώστη της

ρεματιές απότομες και στενές, βυθισμένες σε μόνιμη σκιά. Σ' αυτά τα σκοτεινά σημεία του δάσους, που μοιάζουν τόσο ξεκομμένα απ' τις ακτίνες του ήλιου, διαμορφώνεται ένα μικροκλίμα με χαρακτηριστικά τελείως διαφορετικά απ' το υπόλοιπο βουνό. Εδώ επικρατούν η ψύχρα και η υγρασία, οι κλιματσίδες και οι κισσοί, τα πρασινωπά χρώματα των φυλλωμάτων στα κλαδιά.

- Αυτή είναι η ζούγκλα της διαδρομής, λέει ο Στράτος, και δεν είναι υπερβολή.

Ανηφορίζουμε, απομακρυνόμαστε από την υγρασία της ζούγκλας, βρίσκουμε και πάλι την ζέση του ήλιου και τα χρώματα των φύλλων.

14:50'. Φτάνουμε σε τρίστρατο

πλιοφώτιστο. Το μονοπάτι «2», που τόσες ώρες φιλοξενούσε τα βήματά μας (από την Παλιόχωρα), αποκτάει έναν νέο προορισμό, συνεχίζει δεξιά προς «**Τσάκαλο**». Ένα καινούργιο μονοπάτι, το «1», ξεκινάει στ' αριστερά με κατεύθυνση προς «**Πολιτεία Οξινάς**».

- Αν κουραστήκατε, εδώ είναι η τελευταία μας ευκαιρία, λέει ο Στράτος. Μπορούμε να κατευθυνθούμε δεξιά προς Τσάκαλο και στη συνέχεια να κατηφορίσουμε απότομα ως το Αγνάντι. Αν όμως εξακολουθείτε να έχετε αποθέματα δυνάμεων και επιθυμείτε να θαυμάσετε την πιο εμβληματική κασταλιά του Στατονικού, τότε πρέπει να κατευθυνθούμε προς την «Πολιτεία Οξινάς». Νωρίτερα,

ωστόσο, θα χρειαστεί να υποβληθούμε σ' ένα «τεστ κοπώσεως», ν' αντιμετωπίσουμε την πιο εχθρική ανηφόρα της συνολικής μας διαδρομής.

- Είμαστε αποφασισμένοι, να μην χάσουμε καμιά από τις ιδιαιτερότητες του βουνού, λέει η Άννα.

Αφήνουμε λοιπόν τον Τσάκαλο δεξιά και συνεχίζουμε προς τον προορισμό με το θελκτικό όνομα «Πολιτεία Οξυάς». Μερικά λεπτά μετά βγαίνουμε σε δασικό δρόμο, που περνάει δίπλα από απότομη πλαγιά. Εκεί διακρίνουμε τα σημάδια και την αρχή του μονοπατιού. Το υψόμετρο είναι 615 μ. και η ώρα 15:00 ακριβώς. Αφήνουμε τον δρόμο και ξεκινάμε το μονοπάτι, απότομο, αφιλόξενο, δεν μας χαρίζει τον παραμικρό

χρόνο προσαρμογής. Βάζει σε δοκιμασία τις αντοχές μας από το πρώτο βήμα, από την πρώτη στιγμή. Η κλίση του είναι ασυνήθιστη για μονοπάτια ελληνικών βουνών.

- Πρέπει ν' ανηφορίζουμε με κλίση 30%, λέω στον Στράτο.

- Είναι ακριβώς τόση, μου απαντάει.

- Αυτό, πια, δεν είναι τεστ κοπώσεως αλλά υπερκοπώσεως

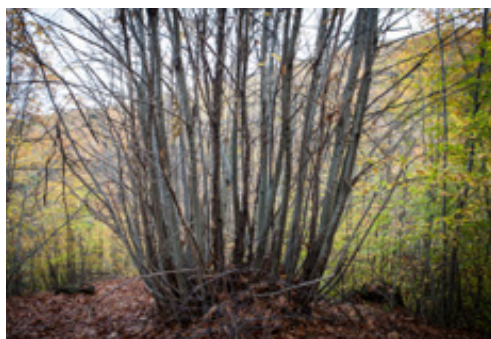
- Ναι, χρειάζεται καλή διαχείριση και υπομονή.

Πανύψηλες οξυές δικαιολογούν απόλυτα την ποιητική ονομασία «Πολιτεία Οξυάς» Σ' εάν τέτοιο πανέμορφο περιβάλλον έχει κάθε να χαμογελάει ο Στράτος Γκλεζάκης Πρόεδρος του Φ.Ο.Σ Σταυρού.

Φτέρη

Παρά το προχωρημένο Φθινόπωρο εξακολουθούν να υπάρχουν βλαστοί με καταπράσινα φύλλα φτέρης. Η φτέρη (Πτερίδιον το αέτειον) είναι συνηθισμένο αυτοφυές στην Ελλάδα. Έχει γνήσιες ρίζες, φύλλα και βλαστό, δεν σχηματίζει όμως άνθη ούτε σπέρματα και καρπούς, γι αυτό και χαρακτηρίζεται ως «κρυπτόγαμο φυτό»

Κλαδιά καστανιάς

Στο απέραντο ιδιωτικό δάσος ο τρόπος υλοτόμησης εξασφαλίζει την αειφορική διαχείριση του δάσους. Τούτο είναι εμφανές στο συγκεκριμένο δέντρο καστανιάς, που μετά την κατάλληλη αραίωσή του αναπτύσσει πολλά παράλληλα κλαδιά που θα εξελιχθούν σε κορμούς.

Βαθειές ανάσες, λοιπόν, επιβραδύνουμε τον ρυθμό κι αρχίζουμε με υπομονετικά βήματα ν' ανηφορίζουμε στα ολισθηρά ξερόφυλλα δρυός και καστανιάς. Ανεξάρτητα, πάντως, από την κοπιώδη ανάβαση είναι μια εκπληκτική, αυθεντική φθινοπωρινή διαδρομή.

15:20'. Σ' ένα 20λεπτο, πάνω που είχαμε αρχίσει να τον συνηθίζουμε, τελειώνει ο γολγοθάς. Σε επίπεδο έδαφος πια κατευθυνόμαστε στην **Μεγάλη Καστανιά**. Που, όσο πλησιάζουμε, τόσο περισσότερο καλύπτει το οπτικό μας πεδίο με το τεράστιο μέγεθός της. Καθώς φτάνουμε στην βάση του δέντρου, αισθανόμαστε μηδαμινοί. Για ν'αγκαλιάσουμε τον γιγάντιο κορμό μετά βίας επαρκούν πέντε ορθάνοιχτες αγκαλιές. Ωστόσο, παρά τους ανυπολόγιστους αιώνες της ηλικίας του, το δέντρο παραμένει θαλερό και υγιές. Το αποδεικνύουν τα πλούσια φυλλώματα στα πολύπλοκα κλαδιά του, πολλά μέτρα πάνω από την επιφάνεια του εδάφους.

Επιστρέφοντας από την καστανιά λοξεύουμε ελαφρά προς τα δεξιά, εισχωρούμε στα όρια της Πολιτείας της Οξυάς. Μιας πολιτείας, που έχει εξορίσει από την επικράτειά της κάθε άλλο δέντρο εκτός από τις κυρίαρχες οξυές. Που ορθώνονται πανύψηλες, μεγαλόπρεπες, ευθυτενείς. Και απολαμβάνουν τη μοναξιά τους χωρίς προσμειξεις δρυών, σφενδαμιών, φράξων και καστανιών.

Η διάσχιση της Πολιτείας της Οξυάς μάς προσφέρει μέγιστη πεζοπορική και αισθητική ευχαρίστηση. Δεν διαρκεί όμως πολύ.

15:45'. Φτάνουμε σε ξέφωτο με οριζόντες ανοιχτούς. Ένα μονοπάτι ανηφορίζει δυτικά σε κατάφυτες πλαγιές.

- Σε 20 περίπου λεπτά καταλήγει στην κορυφή Σουγλιάνι (4), στα 860 μ. λείει ο Στράτος. Δυστυχώς, δεν μας φτάνει ο χρόνος ν' ανεβούμε στην κορυφή και να επιστρέψουμε, πριν πέσει η νύχτα στο Αγνάντι. Ίσως κάποια άλλη φορά.

(4) Η κορυφή Σουγλιάνι ή Σουγλιάνη, έχει κατά τον Νίκο Νέζη, υψόμετρο 867 μ. ("Τα Ελληνικά Βουνά, τόμος 2, σελ 452)

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟ ΜΕ 4Χ4

Από υψόμετρο **780** μ. αγναντεύουμε στα Δ-ΒΔ την λεία επιφάνεια της λίμνης **Βόλβης**, το γνώριμο περίγραμμα του ορεινού συμβόλου της Θεσσαλονίκης, του **Χορτιάτη** και , πολύ πιο πίσω ακόμη τα νεφοσκεπή υψίπεδα του **Ολύμπου**. Τελικά, αν και τόσο χαμηλή η κορυφή Σουγλιάνι, κατάφερε να παραμείνει απάτητη απ' τα βήματά μας.

Με τον ήλιο να χάνεται πίσω από βαρεία σύννεφα στη δύση, παίρνουμε τον δρόμο της επιστροφής. Αρχικά σε αραιοδασωμένες πλαγιές, με βαλανιδιές, πουρνάρια και κέδρα. Στη συνέχεια συναντάμε τον δασικό δρόμο που έρχεται από τον Άνω Σταυρό.

16:10'. Ξεκινάμε να κατηφορίζουμε τον δασικό δρόμο από υψόμετρο **640** μ. Ως το Αγνάντι μάς χωρίζει μια υψομετρική διαφορά **550** μ.

- Δεν είμαστε και δίπλα, λέω στον Στράτο.

-Καθόλου μάλιστα. Θα μας πάρει σχεδόν μιάμιση ώρα. Κινδυνεύουμε να νυχτώσουμε.

-Ας επισπεύσουμε, λοιπόν, την επιστροφή μας.

Το βήμα μας, αρχικά, είναι ζωηρό, κερδίζουμε απόσταση και χρόνο. Ωστόσο, αυτός ο ρυθμός δεν κρατάει για πολύ. Το σκληρό οδόστρωμα, σε συνδυασμό με την κατηφορική κλίση του δρόμου, ταλαιπωρούν σημαντικά τους μύες των ποδιών. Αναπολούμε το μαλακό μονοπάτι με τα πολύχρωμα ξερόφυλλα, τους χαλαρούς περιπατητικούς ρυθμούς που μας έκαναν ευτυχισμένους παρατηρητές της ασύγκριτης φύσης του βουνού.

17:40'. Με μια παράκαμψη σε κακοτράχαλο αλλά σύντομο μονοπάτι, προλαβαίνουμε το τελευταίο φως καθώς φτάνουμε στο Αγνάντι. Ήδη χαμηλά και στο βάθος του Στρυμονικού κόλπου λαμπυρίζουν τα φώτα των χωριών. Αποχαιρετάμε τον Στράτο και ξεκινάμε αργά την επιστροφή για Θεσσαλονίκη. Μετά από 6 ώρες πορείας αισθανόμαστε κουρασμένοι, αλλά ιδιαίτερα ικανοποιημένοι. Η πρώτη τούτη προσέγγιση του Στρατονικού μάς αποκάλυψε έναν ορεινό όγκο απaráμιλλης γοητείας, που κάθε φυσιολάτρης αλλά - γιατί όχι - και ορειβάτης, θα ήταν ευτυχισμένος να βαδίσει και να θαυμάσει.

Τρεις εβδομάδες μετά την πρώτη επίσκεψή μας επιστρέφουμε στον Σταυρό. Στα μέσα Δεκέμβρη, τα χρώματα του φθινοπώρου έχουν αδυνατίσει, τα δέντρα κάθε μέρα φυλλορροούν, γυμνώνουν τα κλαδιά. Ο Στράτος Γκλεζάκης δεν κρύβει τη χαρά του που θα ξαναβγούμε μαζί του στο βουνό.

- Μετά τα μονοπάτια θα κινηθούμε σε κάποιες οδικές διαδρομές. Έτσι θα 'χουμε μια πληρέστερη εικόνα του συνολικού συγκροτήματος του Στρατονικού.

Νότια του Σταυρού βρίσκουμε την χωμάτινη διακλάδωση προς «**Παλαιόκαστρο**» ή «**Πευκάκια**» και παίρνουμε τις ανηφοριές. Δεν είναι κακό το οδόστρωμα αλλά δεν συνιστάται σε συμβατικά αυτοκίνητα. Στα **3** χλμ. ο δρόμος διακλαδίζεται δεξιά προς τις τοποθεσίες «**Κεραμίδα**», «**Παλιοκκλησιά**» και «**Καρίνια**». Εμείς ακολουθούμε αριστερά τον γνώριμο δασικό δρόμο της επιστροφής μας από την «**Πολιτεία Οξυάς**» τρεις εβδομάδες πριν.

Στα **5,8** χλμ συναντάμε αριστερά το μονοπάτι που κατηφορίζει από την Πολιτεία Οξυάς. Μέσα σ' ένα 20λεπτο έχουμε καλύψει με το αυτοκίνητο όλη τη διαδρομή, που μας πήρε ακριβώς μιάμιση ώρα με τα πόδια. Απέναντί μας, στα Ν.ΝΔ. δεσπόζει μοναχική, καμπυλόγραμμη και κατάφυτη η κορυφή «**Σουγλιανούδι**», στα **746** μ.

Λίγο αργότερα, στα **6,4** χλμ , φτάνουμε στην τοποθεσία "**Σταυροί**", σε υψόμετρο **690** μ. Ειν' ένα ωραίο ξέφωτο, με ευρύτατη θέα και χαρακτηριστική μεγάλη φλαμουριά. Αριστερά της φλαμουριάς, ξεκινάει μονοπάτι -χωρίς σήμανση ακόμη- που οδηγεί στην Πολιτεία Οξυάς. Κάτω από τον δασικό δρόμο και με γενική διεύθυνση Δ-ΝΔ, το μονοπάτι συνεχίζει -χωρίς σήμανση επίσης- και καταλήγει στην τοποθεσία «**Αϊ - Νικόλας**». Εκεί βρίσκεται παλιό οίκημα του Δασαρχείου, που χρησιμοποιείται από τσομπάνηδες, πεζοπόρους ή κυνηγούς. Είναι εντυπωσιακός ο αριθμός και η ποικιλία των

Στα χαμηλώματα, έξω από το δάσος, εμφανίζονται κουμαριές, με ώριμους. ζουμερούς καρπούς.

μονοπατιών του Στρατονικού.

- Και υπάρχουν και πολλά άλλα ακόμη, συμπληρώνει ο Στράτος, που όταν σηματοδοτηθούν, θα μπορούν να συντηρούν για πολλές μέρες το πεζοπορικό ενδιαφέρον των φίλων του βουνού.

Αρχίζουμε να κατφορίζουμε σε οδόστρωμα αμμουδερό, ανάμεσα σε δάσος δρυός. Τα φύλλα αντέχουν ακόμη στα κλαδιά, σε αντίθεση με τα πολύ πιο ευαίσθητα φύλλα της οξυάς και καστανιάς. Χαμηλά εμφανίζεται ένα τμήμα της λίμνης Βόλβης, δίπλα της η Ρεντίνα και πιο πίσω το Κερδύλλιον όρος, με τις κατάφυτες, ομαλές πλαγιές.

Σταδιακά η βλάστηση μεταβάλλεται. Καθώς χαμηλώνουμε προς τον κάμπο, οι βαλανιδιές και οι καστανιές παραχωρούν την πρωτοκαθεδρία στα πουρνάρια και στα ρείκια, στις αριές και στις κουμαριές. Ανάλογη είναι και η μεταβολή των χρωματισμών: οι γλυκύτατοι

καφεκίτρινοι τόνοι των γερασμένων ξερόφυλλων της δρυός και της καστανιάς παύουν να «ζεσταίνουν» την όρασή μας. Τώρα στη θέση τους κυριαρχεί το ζωντανό αλλά ψυχρό πράσινο του πουρναριού, της αριάς και της κουμαριάς. Να όμως και κάποιες ζωηρόχρωμες πινελιές. Είναι τα βαθυκόκκινα κούμαρα, που διακοσμούν με την παρουσία τους τα πλαϊνά της διαδρομής.

- Έχω πει ωραίο τσίπουρο από κούμαρα, λέω στον Στράτο. Εδώ δεν τα καταδέχονται;

- Ποιος να 'ρθει να τα μαζέψει, ένα - ένα σε τούτη την ερημιά; Είναι πολύς κόπος και δεν συμφέρει. Καλύτερα όμως έτσι, μένει πολύτιμη τροφή για τα πουλιά.

Τελείως αναπάντεχα το ομαλό οδόστρωμα χαλάει δραματικά. Με την απότομη αύξηση της κλίσης αποκτάει ο δρόμος βαθειά νεροφαγώματα και πέτρες, που ταλαιπωρούν επιβάτες και αυτοκίνητο. Στα **13,1** χλμ συναντάμε δεξιά την διακλάδωση για τον **Αϊ - Νικόλα**.

Συνεχίζουμε αριστερά, και στα **15,5** χλμ. φτάνουμε στα διάσπμα **Στενά της Ρεντίνας**, το ειδυλλιακό και κατάφυτο γεωλογικό δημιούργημα της κοιλάδας του **Ρήχειου** ποταμού. Ένα λάστιχο εξέρχεται από το απότομο πρηνές. Είναι μια πηγή με πλούσια ροή νερού, μερικές δεκάδες μέτρα πάνω από τον επίπεδο δρόμο που διασχίζει τα Στενά. Ανάμεσα σε κορμούς αιωνόβιων πλατανιών και δίπλα στην ήρεμη ροή του ποταμού ο δρόμος αυτός είναι μία από τις ωραιότερες πεζοπορικές και ποδηλατικές διαδρομές. Και, βέβαια, όσο αργή και αν είναι η ταχύτητα του αυτοκινήτου, είναι αδύνατον να μας χαρίσει την αισθητική απόλαυση που νιώσαμε, τότε που διασχίσαμε την κοιλάδα με τα πόδια.

Στα **17,1** χλμ συναντάμε δεξιά ανηφορική διακλάδωση προς Αϊ - Νικόλα. Στα **18,5** χλμ ο γλυκύτατος χωματόδρομος τελειώνει και μαζί του και η διάσχιση των Στενών της Ρεντίνας. Βγαίνουμε στην άσφαλτο και συνεχίζουμε για τον Σταυρό. Τη στιγμή που ολοκληρώνουμε την κυκλική μας διαδρομή η ένδειξη στο οδόμετρο είναι **21,5** χλμ ακριβώς.

ΣΤΟΝ ΛΟΦΟ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ

Παίρνουμε και πάλι τις ανηφοριές προς τον Άνω Σταυρό. Ο ευθύς, ανηφορικός ασφαλτόδρομος περνάει δίπλα από τον μεγάλο, σύγχρονο ναό του **Τιμίου Σταυρού** και τον πολύ μικρότερο και παλιό του **Αγίου Δημητρίου**. Μπροστά σ' αυτό τον ναΐσκο ορθώνεται ένα μεγαλόπρεπο πέτρινο καμπαναριό, που φέρει κτητορική επιγραφή με χρονολογία **1870**. Εκτός από την περίτεχνη τοιχοποιία το καμπαναριό είναι διακοσμημένο με πάμπολλες και πολυποίκιλες λιθανάγλυφες παραστάσεις.

Τα παραδοσιακά σπίτια που έχουν απομείνει είναι ελάχιστα και ασφυκτιούν ανάμεσα στα καινούργια. Αυτό δεν είναι τυχαίο, αφού το -πάλαι ποτέ- ωραίο κεφαλοχώρι πυρπολήθηκε ολοκληρωτικά

τον Μάιο του **1821** από τους Τούρκους, κατά την άτυχη επανάσταση της Χαλκιδικής με ηγέτη τον **Ερμαννούλ Παπά**. Και, όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο Αθ. Μπακαλούδης: «*Από την τρομερή πυρκαγιά σώθηκαν μόνον 4 σπίτια και σήμερα ακόμη διατηρούνται τα 3 από αυτά, σιωπηλοί μάρτυρες της οδυνηρής εκείνης καταστροφής*».

200 μέτρα μετά τα γραφεία του Φ.Ο.Σ. συναντάμε δεξιά τον δρόμο για το Αγνάντι. Συνεχίζουμε ευθεία σε χωματόδρομο. Στα **400 μ.**, ακριβώς μετά το ρέμα και την στάνη με την ποτίστρα, παρατηρούμε στ' αριστερά τα κόκκινα σημάδια που υποδεικνύουν την διαδρομή «**5**».

- *Αυτό το μονοπάτι, σε μιάμιση περίπου ώρα οδηγεί στον Προφήτη Ηλία, παρατηρεί ο Στράτος.*

Ο δασικός δρόμος συνεχίζει ν' ανηφορίζει δύσβατος και στενός. Ένα αγροτικό κατηφορίζει απ' το βουνό. Σταματάμε.

- *Πρόεδρε καλημέρα, χαιρετάει ο Στράτος τον οδηγό. Χθες βράδυ δυσκολεύτηκε η ομάδα μας.*

- *Ναι, περιμέναμε περισσότερα. Εσείς όμως, για πού με το καλό;*

- *Μια βόλτα με τους φίλους μας στο βουνό.*

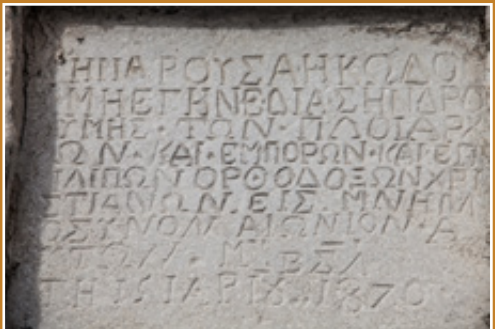
- *Όμορφα είναι, να περάσετε καλά.*

- *Παλιός Πρόεδρος του χωριού; ρωτάω τον Στράτο.*

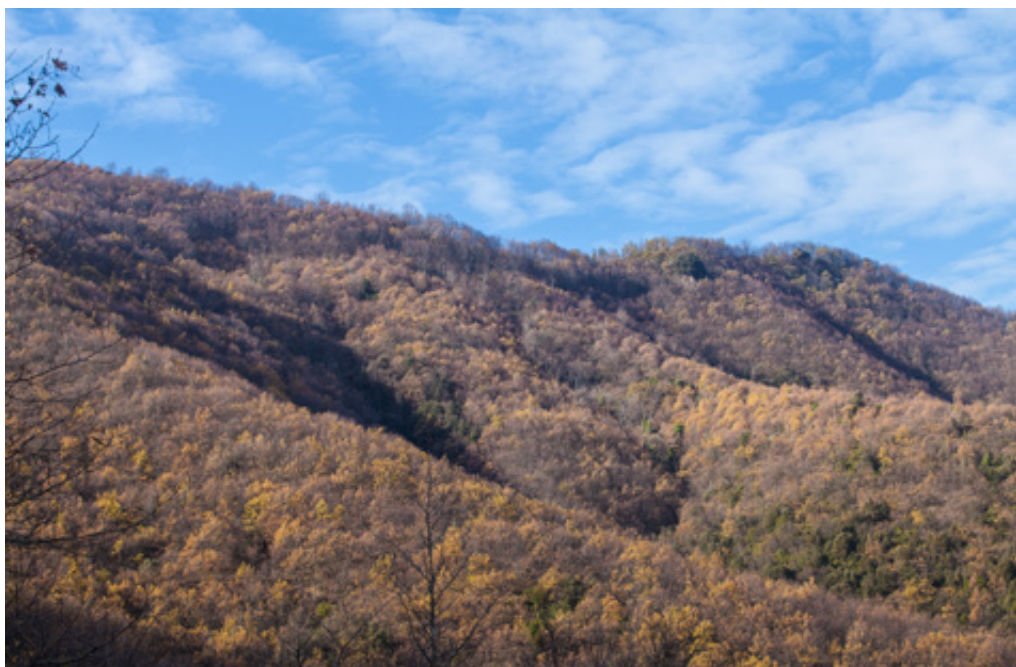
- *Ω, όχι! Πρόεδρος, βέβαια, ο Τάκης, όχι όμως του χωριού, αλλά του Συνδέσμου των Φίλων ΠΑΟΚ του Σταυρού. Αν γίνεις μια φορά Πρόεδρος, ο τίτλος σε συνοδεύει σ' όλη σου τη ζωή.*

4 χλμ. μετά την αναχώρησή μας φτάνουμε κάτω από την γνωστή μας καλυβούλα της Παλιόχωρας.

Ένα δίκτυο δασικών δρόμων ανοίγεται μπροστά μας: προς την κορυφή Σουγλιάνι, προς την ορεινή Βαρβάρα, προς την παραθαλάσσια Ολυμπιάδα και γύρω από τον λόφο του Προφήτη Ηλία. Ξεκινάμε τούτη την τελευταία διαδρομή. Κάποιοι κάτοικοι του χωριού ανηφορίζουν με τα μουλάρια τους φορτωμένα με ξύλα. Οι υλοτομήσεις μεσέδων είναι συχνές στην περιοχή. Το αποδεικνύουν

Το μεγαλύτερο καμπαναριό του Αγίου Δημητρίου είναι διακοσμημένο με πάμπολες λιθανάγλυφες παραστάσεις ενώ στην κτητορική του επιγραφή φέρει την χρονολογία 1870

Δρυοσκέπαστες πλαγιές του Προφήτη Ηλία με ενδιάμεσες ρεματιές.

οι σωροί των στοιβαγμένων ξύλων στα πλαϊνά του δρόμου αλλά και οι «κουρεμένες» πλαγιές του Προφήτη Ηλία.

4 χιλιόμετρα μετά την καλύβα της Παλιόχωρας, φτάνουμε σε πλάτωμα. Εδώ, μια πινακίδα, υποδεικνύει την διαδρομή του μονοπατιού «4» προς την κορυφή του Προφήτη Ηλία. Μερικές δεκάδες μέτρα στα Ν.Α. προβάλλει, ανάμεσα στους θάμνους, μια τιμμεντένια πυραμίδα. Φέρνει στο νου - τηρουμένων των αναλογιών - τις χαρακτηριστικές μεθοριακές πυραμίδες που είναι τοποθετημένες ανάμεσα στην Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες. Τούτη εδώ, βέβαια, με πρωτόγνωρη ίσως πρωτοτυπία, απλά υποδεικνύει τα γεωγραφικά όρια μεταξύ των νομών Θεσσαλονίκης - Χαλκιδικής. Αγναντεύουμε χαμηλά τις πεδινές εκτάσεις της Ολυμπιάδας και στ' ανοιχτά το ιστορικό νησάκι **Κάπρος**.

Ψηλά εκτείνονται οι πυκνοδασωμένες πλαγιές του περίφημου **Χολομώντα**.

Ο χωματόδρομος συνεχίζεται με αρκετά δύσβατα και λασπωμένα σημεία, που τον καθιστούν ακατάλληλο για συμβατικά

αυτοκίνητα. Φτάνουμε σε ξέφωτο με την τοπική ονομασία «**Τσαπουρνούδα**», απ' όπου ξεκινάει νέο μονοπάτι προς την κορυφή του Προφήτη Ηλία. Εδώ δεν αγναντεύουμε πια την Χαλκιδική, αλλά την ευρύτερη περιοχή του Σταυρού.

6,3 χλμ μετά την Παλιόχωρα σταματάμε. Βρισκόμαστε στην τοποθεσία «**Του Πασά η Βρύση**», σε υψόμετρο **465** μ.

- *Ας πιούμε λίγο δροσερό νεράκι του βουνού, λέει ο Στράτος.*

Συναντάμε τη βρύση καμιά σαρανταριά μέτρα κάτω από το δρόμο. Η εικόνα που αντικρίζουμε μας αιφνιδιάζει.

Στη θέση της πετρόχτιστης κρήνης που περιμέναμε να δούμε, αποκαλύπτεται μια ταπεινή, λιλιπούτεια πηγούλα με λιγοστό νερό. Η μοναδικότητα της πηγής είναι, ότι αναβλύζει από τη ρίζα της μεγαλύτερης ίσως αριάς που έχουμε συναντήσει ποτέ.

Με την δυνάμη του το πελώριο δέντρο έχει κυριολεκτικά διεμβολήσει τον συμπαγή βράχο που βρέθηκε μπροστά του κι έτσι, κορμός και βράχος

Τελείως υλοτομημένες κάποιες πλαγιές του Προφήτηλιά, θα καλυφθούν με την ταχύτατη αναγέννηση της φύσης.

έχουν μεταμορφωθεί σ'ένα αδιάσπαστο σύνολο, που συμπορεύεται ειρηνικά και ισότιμα, ποιος ξέρει πόσους αιώνες τώρα.

Σκύβει χαμηλά στο έδαφος ο Στράτος και υπομονετικά περιμένει να γεμίσει το παγούρι με το αγνό νεράκι του βουνού. Τι σπάνια εμπειρία είναι τούτη! Να ξεδιψάμε μ' ένα τόσο υπέροχο νερό!

Η διαδρομή, ωστόσο, δεν έχει φανερώσει όλες τις ιδιαιτερότητές της ακόμη. 8 χλμ. μετά την Παλιόχωρα συναντάμε ένα όμορφο πλάτωμα, κατάλληλο και για κατασκήνωση. Η τοπική του ονομασία είναι «**Συκιάς Πέτρα**» και το υψόμετρο **415 μ.** Ο τόπος είναι πολύ δημοφιλής στους λάτρεις του βουνού γιατί από 'δώ διέρχεται το μονοπάτι «**5**» για την κορυφή του Προφήτηλιά. Σημαντικά πλεονεκτήματα είναι η ύπαρξη μιας πηγής με μόνιμη ροή νερού, κυρίως όμως ένα καλυβάκι με τζάκι, παρόμοιο με της Παλιόχωρας.

-Εδώ έχουμε ζήσει πολλές ωραίες στιγμές, με όλους τους καιρούς, λέει ο Στράτος.

Πινακίδες

Ο Φ.Ο.Σ Σταυρού έχει διανοίξει και σηματοδοτήσει μέχρι τώρα πέντε διαφορετικές πεζοπορικές διαδρομές στις πλαγιές του Στρατονικού. Επίσης, καλαίσθητες πινακίδες σε στρατηγικά σημεία, παρέχουν κάθε πληροφορία για την ασφαλή πεζοπορική μετακίνηση των φίλων του βουνού.

Κρόκος

Ένας άγριος κρόκος με ζωηρούς μπλε τόνους δημιουργεί ωραία αντίθεση με το σκουρόχρωμο καφετί φόντο των φύλλων της δρυός. Στο χωριό Κρόκος Κοζάνης βρίσκεται η μοναδική κροκοκαλλιεργούμενη περιοχή της Ελλάδας, όπου από πολλά χρόνια γίνεται συστηματική καλλιέργεια του φυτού.

Άγρια κάστανά

Τα άγρια καστανάκια έχουν πολύ μικρό μέγεθος συγκριτικά με τους καρπούς των ήμερων δέντρων καστανιάς. Στα μέσα υψόμετρα των πλαγιών του Στρατονικού υπάρχουν χιλιάδες αυτοφυών δέντρων άγριας καστανιάς.

Ο κύκλος του Προφητηλίου φτάνει στο τέλος του. 10 χιλιόμετρα μετά φτάνουμε και πάλι στο καλυβάκι της Παλιόχωρας, στην αρχή της διαδρομής.

ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ «ΣΟΥΓΛΙΑΝΙ»

Απομεισήμερο πια ξεκινάμε για τον τελευταίο σημερινό μας προορισμό, την κορυφή Σουγλιάνι. Από την Παλιόχωρα παίρνουμε κατεύθυνση ΝΔ, στον γνωστό μας ανηφορικό χωματόδρομο, που βαδίσαμε την πρώτη φορά για την Κορακόπετρα. Σε 450 περίπου μέτρα συναντάμε τα σημάδια και το μονοπάτι για Κορακόπετρα. Στα **2,3** χλμ μια διακλάδωση βγάζει στο μονοπάτι «**1**», για τις ήδη γνωστές μας τοποθεσίες «**Τσιμέντο**» και «**Πολιτεία της Οξυάς**».

Συνεχίζουμε σε δασικό δρόμο σκιερό, καλυμμένο με παχύ στρώμα ξερόφυλλων οξυάς, βαλανιδιάς και καστανιάς. Η άνοδος του υψομέτρου και η παχειά σκιά ρίχνουν τη θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατακόρυφα. Αρχικά το εισπράττουν οι τροχοί του αυτοκινήτου, όταν σπάζουν με πάταγο το σκληρό στρώμα πάγου που έχει σχηματιστεί σε μια λακκούβα νερού. Την ίδια ψύχρα αισθανόμαστε στα χέρια και στα πρόσωπά μας, καθώς βγαίνουμε από το αυτοκίνητο σ'ένα ξέφωτο του δάσους σε υψόμετρο **790** μέτρων. Απ'αυτό το πανέμορφο υψίπεδο διέρχεται το μονοπάτι που φτάνει από την «Πολιτεία Οξυάς» και συνεχίζει για κορυφή. Τούτο το μονοπάτι ακολουθούμε κι εμείς. Είναι στενό και ομαλό. Στα μέσα

**Ο Στράτος Γκλεζάκης
ροιάζει κυριολεκτικά
μικροσκοπικούς κάτω από
τον κορμό της πελώριας
Αριάς (*Quercus ilex*),
στην "Βρύση του Πασά".**

Ογκώδης τσιμεντένια πυραμίδα, κατά το πρότυπο των μεθοριακών πυραμίδων, σηματοδοτεί το σύνορο μεταξύ των νομών Θεσσαλονίκης - Χαλκιδικής.

του Δεκέμβρη τα πόδια μας βυθίζονται απαλά στο παχύ, καφετί χαλί.

Ένα 10λεπτο διαρκεί η ανηφορική διαδρομή μας κάτω από τις πανύψηλες οξυές. Με πρόσωπα παγωμένα και μάτια δακρυσμένα φτάνουμε στην κορυφή Σουγλιάνι, σε υψόμετρο **859** μέτρων, δίπλα στο τσιμεντένιο κολωνάκι της Γ.Υ.Σ. Τη νύχτα είναι βέβαιο, ότι η θερμοκρασία θα πέσει αρκετούς βαθμούς κάτω απ' το μηδέν. Ο απογευματινός, ωστόσο, ήλιος στην κορυφή μας χαρίζει, έστω και προσωρινά, μια ανεπαίσθητη αλλά καλοδεχόμενη ζεστασιά.

Καθώς ξεκινάμε την διαδρομή της επιστροφής, συναντάμε, λίγο πιο κάτω, μια διακλάδωση δεξιά.

- *Ας μπούμε για λίγο,* προτείνει ο Στράτος.

Ένας θεόστενος, αλλά γοητευτικός δασικός δρόμος διασχίζει ένα εκπληκτικό δάσος με ήπιο έδαφος, ομαλές πλαγιές και εντυπωσιακές αιωνόβιες οξυές. Στο γλυκό φως του δειλινού ο τόπος αποπνέει μια σπάνια ωραιότητα. Εξίσου ειρηνικό είναι το τοπίο 500 περίπου μέτρα μετά, στο πέτρινο ερημοκκλήσι της **Παναγιάς**. Που, εκτός από χώρος θρησκευτικός, έχει κατά καιρούς χρησιμεύσει και ως καταφύγιο ανάγκης από πεζοπόρους του βουνού.

Την τελευταία, απρόσμενης ομορφιάς εικόνα, μάς την επιφυλάσσει το Στρατονικό στη διαδρομή της επιστροφής.

Είναι η ονειρική ομίχλη που έρπει αργά από τα βάθη της ρεματιάς και σκεπάζει με σταχτόγκριζο πέπλο τα δέντρα, τον ουρανό και τις φωτοσκιάσεις του δειλινού.

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε θερμά τον **Στράτο Γκλεζάκη** Πρόεδρο του Ορειβατικού Συλλόγου ΦΟΣ Σταυρού (www.fosstavrou.gr).

www.pezoporiam.gr

το portal για την πεζοπορία και την περιπλάνηση στη φύση

Χάρτης: Κεντρική Μακεδονία, 1:200.000, Terrain Maps, www.terrainmaps.gr

Κοπή Πίτας, Κυριακή 19 Ιανουαρίου 2014.

Στο πανέμορφο βουνίσιο ξέφωτο της «**Παλιόχωρας**», 4 χλμ πάνω απ' το Σταυρό, συγκεντρώθηκαν και φέτος για την πατροπαράδοτη κοπή της πίτας, πάνω από 150 φίλοι και μέλη του **Φυσιολατρικού Ορειβατικού Συλλόγου Σταυρού**.

Υπέροχος καιρός και ήλιος ανοιξιάτικος πάνω από την ομίχλη της πεδιάδας βοήθησε αποφασιστικά στην επιτυχία της εκδήλωσης. Σ' ένα μεγάλο καζάνι άχνιζε λαχταριστή φασουλάδα, ενώ τα κρέατα στις σχάρες γέμιζαν την ατμόσφαιρα με οσμές γαργαλιστικές. Παντού τραπέζια γεμάτα με κρασί, τσίπουρο και άφθονα μεζεδάκια. Σημαντικός παράγοντας για την ομορφιά της εκδήλωσης –αλλά και για το μέλλον της φυσιολατρίας- ήταν η παρουσία πολλών και χαρούμενων μικρών παιδιών.

Μετά την κοπή της πίτας από τον Πρόεδρο του Συλλόγου, **Στράτο Γκλεζάκη**, το τυχερό «φλουρί» κέρδισε ο νεαρός ορειβάτης **Γιάννης Παρδάλης**, γιο της **Γεωργίας** και του **Γιάννη**. Ήταν μια εκδήλωση πολύ

ανθρώπινη και πολύ αυθεντική με πολύ κέφι απ' όλο τον κόσμο. Θεωρούμε μεγάλη τιμή την πρόσκλησή μας και ευχαριστούμε θερμά τον Πρόεδρο του Φ.Ο.Σ.

Καλή χρονιά στους φίλους μας του Φ.Ο.Σ και «**Καλές Κορφές**».

